

BÆRUM
KOMMUNE

Rus som folkehelseutfordring

Merete Larsen Husby,
Folkehelsekoordinator

Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

Folkehelse er samfunnets helse

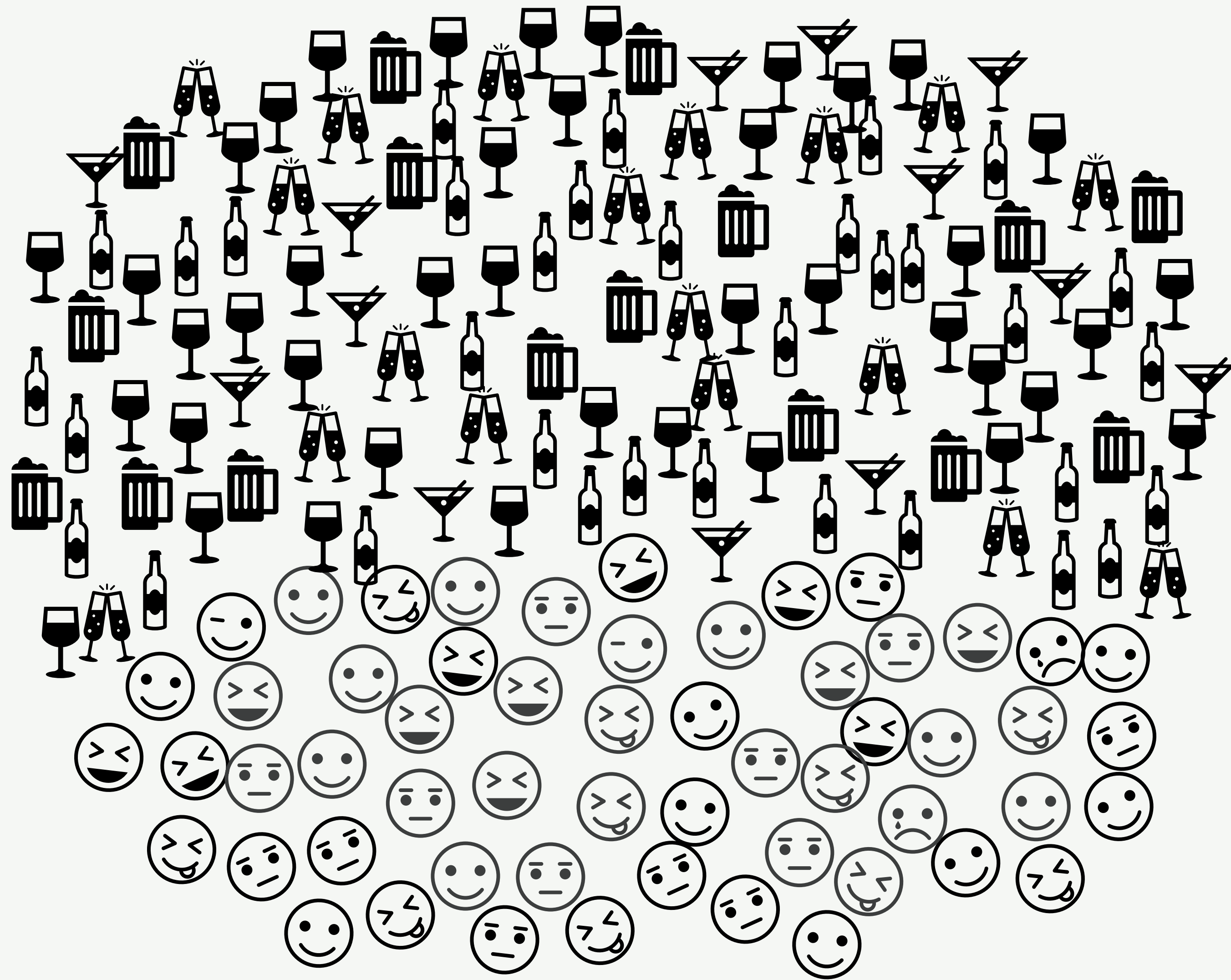
(Folkehelseloven)

- ▶ *folkehelse*: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning
- ▶ *folkehelsearbeid*: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.
- ▶ Helse og trivsel

Rus som folkehelseproblem

(Folkehelseinstituttet)

- ▶ Bruk av alkohol og ulovlige rusmiddel er blant de viktigste risikofaktorene for død og tapte friske leveår i befolkninga.
- ▶ Alkohol er årsak til betydelig mer helsemessige og sosiale problem i samfunnet enn narkotika.

To tanker i hodet...

- ▶ Alkohol medfører store kostnader og menneskelige lidelser, som ulykker, skader og andre helsekonsekvenser, i tillegg til betydelige negative konsekvenser for lokalsamfunnet
- ▶ Alkohol er en vesentlig risikofaktor for en rekke sykdommer.
- ▶ Alkoholbruk er en av de viktigste risikofaktorene for tap av friske leveår i befolkningen.

- ▶ Alkohol er et lovlig rusmiddel

Det gode liv

Har våren kommet for å bli?

Lørdag var det 8 varmegrader i Oslo. I solen var det enda mer.

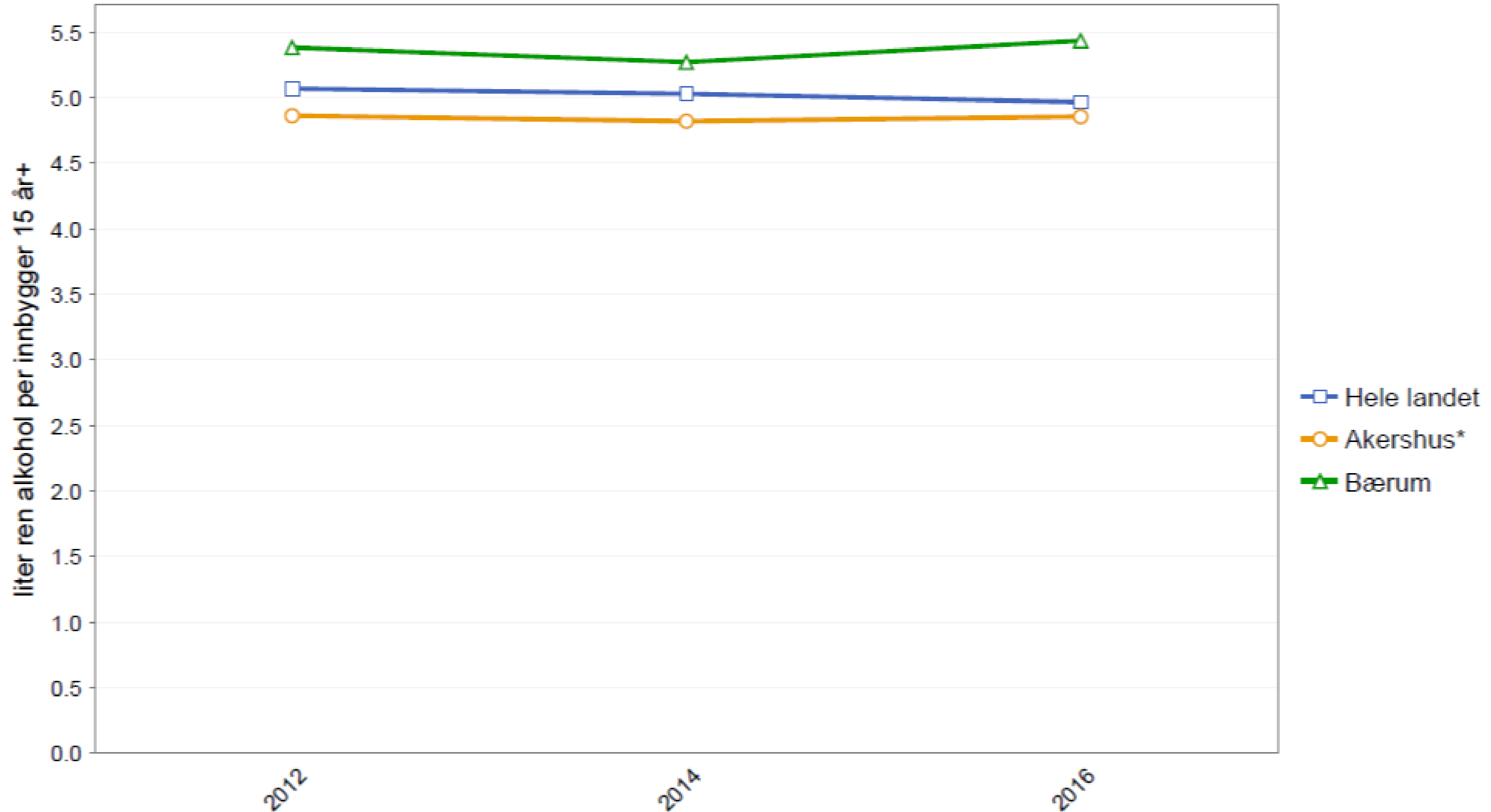
FOTO: Martin Skjæraasen

Alkoholkonsum i Norge

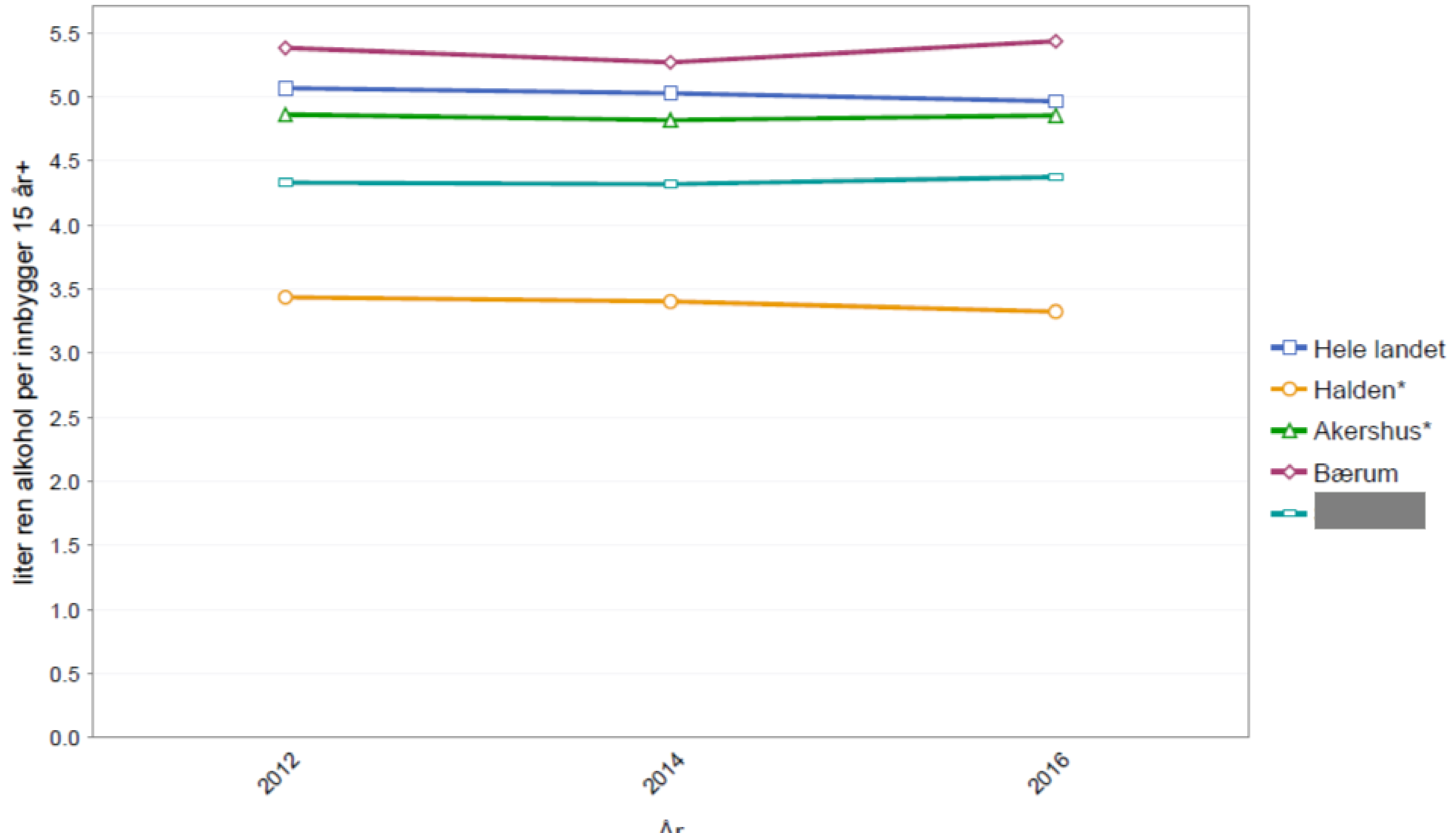
(Folkehelseinstituttet)

- ▶ Vi drikk i gjennomsnitt nesten 7 liter ren alkohol per år, regnet per innbygger over 15 år.
- ▶ Det registrerte forbruket økte kraftig fra 1990 og fram til 2008, men har deretter gått noe ned.
- ▶ Menn drikk oftere og i gjennomsnitt dobbelt så mye alkohol som kvinner.
- ▶ Eldre drikk oftere, men mindre alkohol enn yngre.
- ▶ Vi drikk vesentlig mindre alkohol i Norge enn i de fleste europeiske land, regnet per innbygger på 15 år og over.

Alkohol omsatt i dagligvarebutikker og Vinmonopol (B) - *dagligvarebutikker og Vinmonopol, liter ren alkohol per innbygger 15*

Alkohol omsatt i dagligvarebutikker og Vinmonopol (B) - *dagligvarebutikker og Vinmonopol, liter ren alkohol per innbygger 15*

Utfordringen i Bærum

(Helsedirektoratet)

- ▶ Årlig forbruk (drikkefrekvens) av alkohol, særlig vin og øl, har en tendens til å øke med utdanning og inntekt
- ▶ En rekke studier viser en klar sammenheng mellom alkoholrelatert sykdom, dødelighet og lav sosioøkonomisk status. Alkohol bidrar særlig til overdødelighet blant unge voksne med lav sosioøkonomisk status
- ▶ Befolkningen i Bærum har et høyt alkoholkonsum
- ▶ Et generelt høyt alkoholkonsum gir også høyt risikokonsum

Vi vet egentlig ikke?

- ▶ Folkehelseundersøkelser i fylkene
 - ▶ Befolkningsundersøkelser
 - ▶ Samarbeid med Folkehelseinstituttet, felles spørreskjema-mal
 - ▶ Mulighet til lokale spørsmål
 - ▶ Rapporter for fylke, og enkeltkommuner
-
- ▶ Vil få sammenlignbare tall med andre kommuner og fylker

Strategier for å nå målet

- ▶ Redusere totalkonsumet av alkohol i kommunen.
- ▶ Styrke avdekking, tidlig innsats og lavterskeltilbud.
- ▶ Øke kompetanse blant ansatte og innbyggere på rusmidler, rusmisbruk, forebygging og hjelpetiltak.
- ▶ **Bedre kartlegging av utfordringsbildet.**
- ▶ Bidra til økt livskvalitet for personer med rusmiddelproblemer eller rusmiddelavhengighet

Hva kan vi gjøre for å redusere alkoholkonsumet i befolkningen

- ▶ Uten å være alt for mye festbrems...

Av og til Alkovett

- ▶ Kommunikasjonsverktøy
- ▶ Stille spørsmål
- ▶ Hjelp til å ta informerte valg
- ▶ Måler effekt av sine tiltak

Hvor mange glass
tåler barnet ditt?

Av og til

Setter fokus på situasjoner der alkohol utgjør en særlig risiko eller kan være til ulempe for andre.

- ▶ Arbeidsliv
- ▶ Båt og badeliv
- ▶ Graviditet
- ▶ Idrett
- ▶ Livskriser
- ▶ Samvær med barn og unge
- ▶ Trafikk
- ▶ Ungdom og alkohol
- ▶ Eldre

Prøveår 2019-2020

- ▶ Helsestasjonene
- ▶ Sjøholmen maritime senter
- ▶ Stand på byfest
- ▶ Besøk til båtforeninger
- ▶ Filmer på Facebook
- ▶ Redningssselskapet
- ▶ Bærum Idrettsråd

Rusmiddelpolitisk handlingsplan er mer enn bevillingspolitikk, men bevillingspolitikk er også viktig!

- ▶ Økt tilgjengelighet gir økt konsum

Viktige folkehelseiltak i planen

- ▶ Samarbeid med fastlegene
- ▶ Gode og tilgjengelige lavterskeltilbud
- ▶ **Satsing på eldre**
- ▶ **Samarbeid med frivillige organisasjoner**
- ▶ Videreføre samarbeidet med alkovettorganisasjonen Av og til
- ▶ **Være pådriver for lokal folkehelseundersøkelse om bla. alkoholbruk blant voksne og eldre**